

Lietuvos Respublikos aplinkos
ministerijai

2024-03-08

Nr. 12

Į TAIS

Nr. 23-1242(4)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PAKUOČIŲ IR PAKUOČIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO NR. IX-517 2, 6, 7, 7¹, 10 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 10¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO

Išanalizavę Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 2, 6, 7, 7¹, 10 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 10¹ straipsniu projektą (toliau – įstatymo projektas) iš esmės pritariame augalų apsaugos produktų (toliau – AAP) pakuočių tvarkymui atskiru srautu ir teikiame pastabas, siekiant kai kurių nuostatų aiškumo.

Siekiant, kad šio įstatymo 7 straipsnio papildymas 10¹ straipsniu dėl atskiro augalų apsaugos produktų prekinių pakuočių atliekų atskiro surinkimo veiktų sklandžiai ir skaidriai prieš įsigaliojant įstatymui reikia priimti įgyvendinamuosius teisės aktus, kurie apibrėžtų visų sistemos dalyvių pareigas, atliekų laikymą bei apskaitą.

Įstatymo projekte numatoma, kad AAP prekiaujantys pardavėjai turės nemokamai priimti iš vartotojų (fizinių asmenų) tuščias AAP prekinės pakuotes, išskalautas žemės ūkio ministro nustatyta tvarka. Tačiau prieš įsigaliojant įstatymui reikia numatyti, kokiomis sąlygomis atliekos bus laikomos produktų platinimo vietose, t.y. numatyti laikinojo saugojimo taisykles AAP platinimo vietose.

Manome, kad atskiru srautu surenkamų AAP pakuočių apskaitos ir įkainių sistema turi būti aiški ir skaidri. Turi būti užtikrinamas atsekamumas, t. y. aiškus atliekų susidarymo šaltinis. Atskiro srauto siekiamybė yra ta, kad mokestis organizacijai atliktų aplinkosauginę funkciją, todėl jo tikslas – ne kuo daugiau surinkti lėšų, bet paskatinti organizacijas ir gamintojus ir (ar) importuotojus surinkti ir sutvarkyti kuo daugiau šių atliekų atskiru srautu.

Įstatymo projekte yra numatoma teisė gamintojams, importuotojams ir organizacijai diegti augalų apsaugos produktų prekinį pirminių pakuočių atliekų atskiro tvarkymo sistemą. Analizuojant minėtas teises, nėra visiškai aišku, ar organizacija turi teisę atsakyti sudaryti sutartį su gamintoju importuotoju dėl atskiro srauto AAP pakuotėms ir /ar tokiu būdu, nesusidarys situacija, kad įmonė, kuri prekiauja ne tik AAP, negalės sudaryti sutarties su viena iš Lietuvoje veikiančių organizacijų, nes pagal galiojančią tvarką ji negali priklausyti dviem organizacijoms. Kadangi rinkoje veikia dvi tokio tipo organizacijos, turi būti užtikrintas atskiro srauto paslaugų prieinamumas abiejose organizacijose.

Taip pat įstatymo projekte yra numatoma teisė steigti gamintojų ir importuotojų organizaciją ir (ar) tapti įsteigtos organizacijos dalyviais. Tačiau šiuo metu galiojančiame pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatyme 10 straipsnyje kolektyvinio pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo reikalavimuose numatyta, kad pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencija gali būti išduodama tik tai organizacijai, kuriai organizuoti pakuočių atliekų tvarkymą dalyviai pavedė ne mažiau kaip 5 procentus visų Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekiamų vienkartinį pakuočių tiekiantys gamintojai ir importuotojai. Šiuo metu AAP pakuočių bendras išleidžiamas į Lietuvos rinką kiekis nesiekia 5 procentų, todėl siūlome į tai atsižvelgti ir 10 straipsnyje galiojančią rinkos dydį sumažinti arba išimties tvarka AAP pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licenciją išduoti nevertinant rinkos dydžio.

Direktorė

Zita Varanavičienė